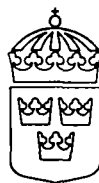

Regeringens proposition

1988/89:27

om höjning av Sveriges kapitalinsats i
Världsbanken (IBRD)

Prop.
1988/89:27

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 13 oktober 1988.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Kjell-Olof Feldt

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås riksdagen bemyndiga regeringen att höja Sveriges kapitalinsats i Världsbanken i samband med en s. k. allmän höjning av bankens auktoriserade kapital. Höjningen sker genom att medlemsländerna tecknar nya andelar i Världsbanken.

Sverige har inom ramen för denna kapitalhöjning erbjudits teckna andelar för maximalt 792,6 milj. dollar, vilket enligt växelkursen vid utgången av augusti 1988 motsvarar ca 5 140 milj. kr.

Sveriges nuvarande kapitalinsats är 1 013,8 milj. dollar eller ca 6 575 milj. kr. Av detta belopp har 8,5 % betalats in till Världsbanken. Resten utgör ett garantiåtagande. Enligt det aktuella förslaget skall av det belopp som nu tecknas 3 % betalas in. Utnyttjas erbjudandet till fullo, motsvarar den svenska inbetalningen ca 154 milj. kr. enligt växelkursen vid utgången av augusti 1988. Återstoden skall utgöra ett garantiåtagande.

Sveriges riksbank har förklarat sig beredd att, liksom vid tidigare kapitalhöjningar, svara för det svenska kapitaltillskottet.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 oktober 1988

Närvarande: Statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdsen, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Hultström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Nordberg, Engström, Freivalds, Wallström

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om höjning av Sveriges kapitalinsats i Världsbanken (IBRD)

1 Inledning

Världsbanken (International Bank for Reconstruction and Development, IBRD) inledde sin verksamhet år 1946. Den är ett självständigt FN-anknutet organ med egen styrelse. Antalet medlemsstater är för närvarande 151. Banken ger finansiellt och tekniskt bistånd i form av obundna lån till u-ländernas utveckling samt söker även främja finansiella flöden från andra källor.

Bankens utlåning finansieras huvudsakligen genom upplåning på de internationella kapitalmarknaderna och garanteras genom det kapital medlemsländerna har satsat i banken. Huvuddelen av utlåningen — eller ca tre fjärdedelar — är inriktad på projektfinansiering. Merparten av denna utlåning avser projekt inom sektorerna infrastruktur, energi och industri. En väsentlig del kanaliseras dock också till jordbruks- och landsbygdsutveckling och s. k. sociala projekt.

Ca en fjärdedel av bankens utlåning inriktas numera på att främja mera övergripande ekonomiska åtgärder, s. k. struktur- eller sektoranpassning. Denna form av utlåning har kommit att öka i betydelse till följd av den internationella skuldkrisen.

Världsbankens auktoriserade kapital, dvs. det maximala belopp bankens kapitalmyndigats uppgå till, var före den nu aktuella kapitalhöjningen 94 900 milj. dollar. Detta är fördelat på 786 500 andelar om 100 000 dollar.

Enligt bankens stadga uttrycks dess kapital i det värde, som den amerikanska dollarn hade den 1 juli 1944. Sedan guldets roll för systemet med parivärden för valutor formellt upphörde år 1978, har det inte funnits någon tillfredsställande metod för att omvandla denna s. k. 1944 års dollar. Från och med den 30 juni 1987 har dock denna "gulddollar" enligt ett tolkningsbeslut i bankens direktion det värde, som den särskilda dragningsrätten, SDR, hade i dollar omedelbart före den 1 juli 1974, dvs. 1,20635 dollar (1974 års SDR). Detta förklarar skillnaden mellan värdet

på det auktoriserade kapitalet, 94 900 milj. dollar, och det åsatta totalvärdet på andelarna, 78 650 milj. dollar. Samtidigt med ovannämnda tolkningsbeslut bestämdes, att stadgans regler om att medlemsländerna skall upprätthålla värdet på den del av inbetalningarna, som görs i nationell valuta, åter skulle träda i kraft. Denna tillämpning baseras på den nya värdeenheten.

2 Världsbanksdirektionens rapport

2.1 Allmänt

I en rapport till Världsbankens styrelse den 19 februari 1988 har bankens direktion föreslagit dels en allmän höjning av bankens auktoriserade kapital med 74 800 milj. dollar, dels en ökning om ca 1 % av totala andelarna att användas för nya medlemmar i framtiden. Med dessa ökningar kommer bankens auktoriserade kapital att uppgå till 171 400 milj. dollar, en ökning med ca 80 %.

Till direktionens rapport hör två förslag till resolutioner, vilka underställts bankens styrelse för antagande genom omröstning. Styrelsen har godkänt resolutionerna vilket innebär att banken för sin del bemyndigats ta emot de nya kapitalinsatserna.

Syftet med kapitalhöjningen är att ge banken en sådan finansiell bas, att den kan utöka sin låneverksamhet och därmed bevara sin roll som central finansiell utvecklingsinstitution. Det nuvarande kapitalet är inte tillräckligt för att upprätthålla den nuvarande nivån på utlåningen. Låntagarländernas fortsatt stora finansieringsbehov såväl vad gäller traditionella investeringar som strukturanpassning gör att Världsbanken planerar öka sin årliga utlåning från 15 500 milj. dollar budgetåret 1987/88 till ca 24 000 milj. dollar under budgetåret 1992/93. Den föreslagna kapitalhöjningen beräknas kunna täcka det planerade låneprogrammet för de närmaste fem—sex åren.

Vidare har de stora växelkursfluktuationerna under senare år gjort det angeläget med en rejäl kapitalhöjning för att öka bankens oberoende. Det faktum att Världsbankens kapital är uttryckt i dollar, medan en betydande del av utlåningen är denominerad i andra huvudvalutor medförde under dollardeprecieringen år 1987, att utrymmet för ytterligare utlåning minskade drastiskt. Enligt bankens stadga får nämligen utestående lån och garantier inte överskrida tecknat kapital, reserver och överskott.

Enligt den första resolutionen om en allmän höjning skall bankens kapital ökas med 74 800 milj. dollar fördelat på 620 000 andelar. Fördelningen skall ske i proportion till de andelar medlemsstaterna tidigare tilldelats. I resolutionen finns angivet maximala antalet andelar varje medlemsstat äger rätt att teckna; dock gäller, att en medlem inte får teckna mer än 78,1823 % av det totala antal andelar denna stat faktiskt tecknat. Ett medlemsland har rätt att teckna färre andelar. Teckning skall ske före den 30 september 1993.

Av det belopp som tecknas, skall 3 % inbetalas (0,3 % i guld eller US

dollar och 2,7% i egen valuta). Resten utgör garantiåtaganden. Andelen inbetalt kapital vid denna höjning är relativt lågt; genomsnittet hittills är 8,5%. För att ytterligare stärka bankens finansiella ställning rekommenderas en enhetlig princip vad avser tillåtelse för banken att i sin verksamhet använda den dcl, som betalas in i lokal valuta. Medlemsstater med tillräckligt stark ekonomi bör tillåta detta inom tre år efter det att andelsteckning har skett. Perioden utsträcks till fem år om teckning sker senast den 27 april 1989. Vid tidigare andelsteckningar har Sverige tillåtit sådan användning utan dröjsmål.

Enligt den andra resolutionen skall bankens kapital ökas med 14000 andelar om totalt 1 690 milj. dollar att användas för nya medlemmar.

2.2 Sveriges del i kapitalhöjningen

Sveriges inträde i Världsbanken godkändes av riksdagen 1950 genom bifall till prop. 1950:89 (BaU 8, rskr. 152). Inträdet ägde rum år 1951, varvid Sverige tecknade andelar i Världsbanken till ett belopp av 100 milj. dollar. Sverige har bidragit till ett flertal senare höjningar av bankens kapital. Höjning av den svenska kapitalinsatsen godkändes av riksdagen år 1959 (prop. 1959:126, BaU 30, rskr. 275), år 1965 (prop. 1965:122, BaU 42, rskr. 335), år 1970 (prop. 1970:174, BaU 74, rskr. 467), år 1977 (prop. 1976/77:86, FiU 18, rskr. 198), år 1980 (prop. 1979/80:139, FiU 38, rskr. 393) samt år 1986 (prop. 1985/86:71, FiU 12, rskr. 194).

I och med sistnämnda höjning blev den sammanlagda svenska insatsen i Världsbanken 1 013,8 milj. dollar, fördelad på 8 404 lika stora tecknade andelar. Av denna summa har endast 8,5% inbetalats, medan resten utgör en garantidel, som kan infordras endast i den mån detta skulle behövas för att möta Världsbankens förpliktelser.

Riksbanken har hittills med riksdagens bemyndigande tillskjutit den svenska insatsen i Världsbanken. Vid tidigare kapitalhöjningar har Sverige till fullo utnyttjat erbjuden andelsteckning. Av Kungl. Maj:t resp. regeringen har riksbanken garanterats täckning av eventuella förluster till följd av Sveriges medlemskap i Världsbanken.

Sverige erbjuder nu att teckna 6 570 andelar à 120 635 dollar. Eftersom Sverige till fullo utnyttjat tidigare teckningserbjudanden, motsvarar detta 78,1823% av Sveriges nuvarande andelar (8 404), vilket uppställs som maximum. Summan av Sveriges teckningsbara andelar uppgår till 792 571 950 dollar, vilket omräknat till svenska kronor enligt växelkursen vid utgången av augusti 1988 motsvarar ca 5 140 milj.kr. Motvärdet i svenska kronor av Sveriges tidigare tecknade andelar uppgick vid samma tidpunkt till 6 575 milj.kr.

Som jag nyss nämnde skall 0,3% av tecknat belopp, eller 2,38 milj. dollar inbetalas till Världsbanken i guld eller dollar. Vid samtliga tidigare kapitalhöjningar har guld/dollardelen av de inbetalade medlen erlagts i dollar. Vidare skall 2,7% av tecknat belopp, eller 21,4 milj. dollar, inbetalas i svenska kronor. Om Sverige utnyttjar erbjudandet till fullo kommer den svenska valutareserven att vid betalningstillfället belastas med hela det inbetalda beloppet, dvs. med 154 milj.kr. enligt växelkursen vid ut-

gången av augusti 1988. Resten, eller 97% av värdet på de tecknade andelarna, skall vara ett garantiåtagande.

Det bör emellertid noteras, att de återinförda reglerna om upprätthållande av värdet på inbetalningar i egen valuta i framtiden kan medföra krav på kompletterande betalningar från riksbanken. Såvitt nu kan bedömas, kommer dessa att bli av relativt obetydlig omfattning.

3 Riksbanksfullmäktiges skrivelse

I en skrivelse den 8 september 1988 har fullmäktige i Sveriges riksbank hemställt att regeringen av riksdagen utverkar bemyndigande för regeringen att höja Sveriges kapitalinsats i Världsbanken enligt erbjudandet och att för Sveriges del teckna samtliga erbjudna andelar i Världsbankens kapitalhöjning. Fullmäktige förordar att 0,3% av det tecknade beloppet, den del som skall inbetalas i guld eller i dollar, erläggs i dollar. Resterande 2,7% erläggs i svenska kronor. Riksbanken har, liksom i samband med tidigare kapitalhöjningar, förklarat sig beredd att tillskjuta de medel som krävs för Sveriges deltagande i kapitalhöjningen.

Fullmäktige har hemställt om bemyndigande för riksbanken att verkställa de utbetalningar som föranleds härav. Fullmäktige har vidare hemställt att regeringen hos riksdagen inhämtar bemyndigande att lämna riksbanken garanti för täckning av eventuella förluster inom ramen för de nya åtagandena.

Fullmäktiges skrivelse bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*. Till denna är fogad en översättning av resolutionsförslaget avseende den nu aktuella allmänna kapitalhöjningen.

4 Föredragandens överväganden

Sverige stöder Världsbanken i dess ansträngningar att främja ekonomiskt och socialt framåtskridande i u-länderna och har därför sedan inträdet år 1951 deltagit i samtliga kapitalhöjningar som berört Sverige. Världsbanken har en viktig roll vad avser investeringsverksamhet och anpassningsprogram i u-länderna, vilket accentueras av de allvarliga skuldproblemen i dessa länder. Endast via en betydande utökning av resurserna har banken förutsättningar att fylla denna funktion på ett tillfredsställande sätt. Jag förordar att Sverige höjer sin kapitalinsats i Världsbanken och tecknar samtliga erbjudna 6 570 andelar à 120 635 dollar inom ramen för den allmänna höjningen. Av nyteckningen skall 3% betalas in, vilket vid utgången av augusti 1988 motsvarade ca 154 milj. kr. Valutarenserven kommer att vid betalningstillfället belastas med hela det till Världsbanken inbetalda beloppet. Resterande belopp av kapitalhöjningen är ett garantiåtagande. Sveriges riksbank har hittills finansierat de svenska kapitalinsatserna i Världsbanken och riksbanksfullmäktige har förklarat att riksbanken är beredd att också denna gång tillskjuta de medel som erfordras för Sveriges deltagande i den förestående kapitalhöjningen.

Riksdagens medgivande bör sålunda inhämtas så att den föreslagna höjningen av Sveriges kapitalinsats i Världsbanken kan komma till stånd. Vidare bör hos riksdagen utverkas bemyndigande för Sveriges riksbank att verkställa de utbetalningar som föranleds härav. Det blir således inte aktuellt att föra upp något anslag i statsbudgeten för att finansiera Sveriges ökade åtagande. I överensstämmelse med vad som gällt vid tidigare kapitalhöjningar bör vidare regeringen av riksdagen bemyndigas att lämna Sveriges riksbank garanti för täckning av eventuella förluster, som ligger inom ramen för den ökade kapitalinsatsen.

Jag har i frågan om kapitalhöjningen i Världsbanken samrått med statsrådet Hjelm-Wallén.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag har anfört i det föregående hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att, i enlighet med föreliggande resolutionstext, öka Sveriges kapitalinsats inom ramen för en allmän kapitalhöjning i Världsbanken med 792 571 950 dollar genom att teckna i frågavarande andelar,
2. bemyndiga Sveriges riksbank att verkställa erforderliga utbetalningar inom ramen för kapitalhöjningen,
3. bemyndiga regeringen att lämna Sveriges riksbank garanti för täckning av förluster som kan uppkomma på den ökade kapitalinsatsen.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

Till Finansdepartementet

Allmän kapitalhöjning i Världsbanken

Sammanfattning

Världsbankens styrelse har 1988 godkänt en resolution om en allmän höjning av bankens auktoriserade kapital med USD 74,8 miljarder, en ökning med nära 80%. Syftet är att ge banken en sådan finansiell bas, att den kan utöka sin låneverksamhet och därmed bevara sin roll som central finansiell utvecklingsinstitution. De stora behoven av investeringar och strukturanpassning — accentuerat av den svåra skuldskrisen — motiverar denna betydande resursförstärkning.

De andelar medlemsstaterna har rätt att teckna i kapitalhöjningen står i proportion till det antal dessa tidigare tecknat. Av det tecknade beloppet skall 0,3% inbetalas i guld eller US dollar och 2,7% i egen valuta. Resten utgör garantiåtaganden.

Sverige har vid tidigare höjningar av Världsbankens kapital till fullo utnyttjat erbjuden andelsteckning. Mot bakgrund av de stora resursbehoven utgår fullmäktige från att så skall ske även denna gång och att Sverige tecknar erbjudna andelar om totalt USD 792,6 miljoner. Den svenska valutareserven belastas vid betalningstillfället med den andel, som skall inbetalas (3%), dvs. med drygt 154 miljoner kronor enligt växelkursen vid augusti månads utgång 1988. Fullmäktige hemställer, att regeringen utverkar riksdagens bemyndigande om Sveriges medverkan i kapitalhöjningen.

1. Världsbankens verksamhet och finansiella uppbyggnad

The International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), Världsbanken, har till syfte att främja ekonomiskt och socialt framåtskridande i utvecklingsländerna; detta sker via utlåning, främjande av finansiella flöden från andra källor och olika former av rådgivning. Antalet medlemsstater är för närvarande 151. Banken inledde sin verksamhet 1946.

Bankens utlåning finansieras huvudsakligen genom upplåning på de internationella kapitalmarknaderna och garanteras genom det kapital medlemsstaterna har satsat i banken. Räntan är således marknadsrelaterad. Bankens låntagare omfattar inte de fattigaste u-länderna, vilka i stället erhåller lån från bankens systerorganisation, Internationella utvecklingsfonden (IDA). Huvuddelen av utlåningen är inriktad på projektfinansiering. Cirka 25% används dock numera för att främja mer övergripande ekonomiska åtgärder, s.k. struktur- eller sektoranpassning. Betydelsen härav har ökat till följd av den internationella skuldskrisen. Utlåningen får enligt bankens stadga inte överstiga summan av dess kapital, reserver och överskott.

Världsbankens auktoriserade kapital, dvs. det maximala belopp bankens kapital bemyndigats uppgå till, var före 1988 års allmänna kapitalhöjning USD 94,9 miljarder. Detta är fördelat på 786 500 andelar om USD 100 000.

Enligt bankens stadga uttrycks dess kapital i det värde, som den amerikanska dollarn hade den 1 juli 1944. Sedan guldets roll för systemet med parivärden för valutor formellt upphörde 1978, har det inte funnits någon tillfredsställande metod för att omvandla denna s. k. 1944 års dollar. Från och med den 30 juni 1987 har dock denna "gulddollar" enligt ett tolkningsbeslut i bankens direktion det värde, som den särskilda dragningsrätten, SDR, hade i dollar omedelbart före den 1 juli 1974, dvs. 1,20635 dollar (1974 års SDR). Detta förklarar skillnaden mellan värdet på det auktoriserade kapitalet, USD 94,9 miljarder, och det åsatta totalvärdet på andelarna, USD 78,65 miljarder. Samtidigt med nyssnämnda tolkningsbeslut bestämdes, att stadgans regler om att medlemsländerna skall upprätthålla värdet på den del av inbetalningarna, som görs i nationell valuta, åter skulle träda i kraft. Denna tillämpning baseras på den nya värdeenheten.

2. Tidigare svenska kapitalteckningar i Världsbanken

Sveriges inträde i Världsbanken godkändes av riksdagen år 1950 genom bifall till Kungl Maj:ts proposition 1950:89. Inträdet ägde rum år 1951, varvid Sverige tecknade andelar ("shares") i Världsbanken till ett belopp av USD 100 miljoner. Sverige har bidragit till samtliga senare höjningar av bankens kapital, vilka omfattat Sverige (senast år 1986 med USD 125,1 miljoner — proposition 1985/86:71).

Den sammanlagda svenska insatsen i Världsbanken är nu USD 1 013,8 miljoner, fördelat på 8 404 andelar. Av denna summa — 1,11 % av bankens tecknade kapital den 30 juni 1988 — har endast 8,5 % inbetalats, medan resten utgör en garantidel, som kan infordras endast i den mån detta skulle behövas för att möta Världsbankens förpliktelser.

Riksbanken har hittills med riksdagens bemyndigande tillskjutit den svenska insatsen i Världsbanken. Av Kungl Maj:t respektive regeringen har riksbanken garanterats täckning av eventuella förluster till följd av Sveriges medlemskap i Världsbanken.

3. 1988 års allmänna kapitalhöjning i Världsbanken

I en rapport till Världsbankens styrelse den 19 februari 1988 har bankens direktion föreslagit dels en allmän höjning av Världsbankens auktoriserade kapital med USD 74,8 miljarder, dels en ökning på ca 1 % av totala andelarna att användas för nya medlemmar i framtiden. Med dessa ökning kommer bankens auktoriserade kapital att uppgå till USD 171,4 miljarder, en ökning med ca 80%. Till direktionens rapport finns bifogat två förslag till resolutioner avseende ovannämnda förslag. Styrelsen godkände resolutionerna den 27 april 1988. Därmed kan banken ta emot de

kapitalteckningar medlemsstaterna gör. En översättning till svenska av den resolution, som avser höjningen med USD 74,8 miljarder, finns i bilaga 1.

Syftet med kapitalhöjningen är att ge banken en sådan finansiell bas, att den kan utöka sin låneverksamhet och därmed bevara sin roll som central finansiell utvecklingsinstitution. Det nuvarande kapitalet är inte tillräckligt för att upprätthålla den nuvarande nivån på utlåningen. Låntagarländernas fortsatt stora finansieringsbehov såväl vad gäller traditionella investeringar som strukturanpassning gör att Världsbanken planerar att öka sin årliga utlåning från USD 15,5 miljarder budgetåret 1987/88 till ca 24 miljarder under budgetåret 1992/93. Den föreslagna kapitalhöjningen beräknas kunna täcka det planerade låncprogrammet för de närmaste fem—sex åren.

Vidare har de stora växelkursfluktuationerna under senare år gjort det angeläget med en rejäl kapitalhöjning för att öka bankens oberoende. Det faktum att Världsbankens kapital är uttryckt i dollar, medan en betydande del av utlåningen är denominerad i andra huvudvalutor medförde under dollardeprecieringen 1987, att utrymmet för ytterligare utlåning minskade drastiskt. Som nämnts ovan, får enligt bankens stadga utestående lån och garantier inte överskrida tecknat kapital, reserver och överskott.

Enligt resolutionen om en allmän höjning skall bankens kapital ökas med USD 74,8 miljarder fördelat på 620 000 andelar. Fördelningen skall ske i proportion till de andelar medlemsstaterna tidigare tilldelats. I resolutionen finns angivet maximala antalet andelar varje medlemsstat äger rätt att teckna; dock gäller, att en medlem inte får teckna mer än 78,1823 % av det totala antal andelar denna stat faktiskt tecknat. Ett medlemsland har rätt att teckna färre andelar. Teckning skall ske före den 30 september 1993.

Av det belopp som tecknas, skall 3% inbetalas (0,3% i guld eller US dollar och 2,7% i egen valuta). Resten utgör garantiåtaganden. Andelen inbetalt kapital vid denna höjning är relativt låg; genomsnittet hittills är 8,5%. För att ytterligare stärka bankens finansiella ställning rekommenderas en enhetlig princip vad avser tillåtelse för banken att i sin verksamhet använda den del, som betalas in i lokal valuta. Medlemsstater med tillräckligt stark ekonomi, dvs. i första hand industriländer, bör tillåta detta inom tre år efter det att andelsteckning skett. Perioden utsträcks till fem år, om teckning sker senast den 27 april 1989. Vid tidigare andelsteckningar har Sverige medgivit sådan användning utan dröjsmål.

Enligt resolutionen om en ökning avsedd för nya medlemmar skall bankens kapital ökas med 14 000 andelar om totalt USD 1,69 miljarder.

4. Sveriges deltagande i 1988 års allmänna kapitalhöjning

Sverige erbjuds teckna 6 570 andelar à USD 120 635. Eftersom Sverige till fullo utnyttjat tidigare teckningserbjudanden, motsvarar detta 78,1823 % av Sveriges nuvarande andelar (8 404), vilket uppställs som maximum. Summan av Sveriges teckningsbara andelar uppgår till USD 792 571 950, vilket omräknat till svenska kronor enligt växelkursen vid utgången av

augusti 1988 motsvarar ca 5 140 miljoner kronor. Motvärdet i svenska kronor av Sveriges tidigare tecknade andelar uppgick vid samma tidpunkt till 6 575 miljoner kronor.

Som nämnts har Sverige vid tidigare höjningar av Världsbankens kapital till fullo utnyttjat erbjuden andelsteckning. Fullmäktige utgår ifrån att Sverige skall göra detta även när det gäller 1988 års allmänna kapitalökning och därmed medverka till en synnerligen angelägen förstärkning av Världsbankens utlåningskapacitet. Enligt fullmäktiges mening har Världsbanken en viktig roll vad avser investeringsverksamhet och anpassningsprogram i u-länderna, vilket accentueras av de allvarliga skuldproblemen i dessa länder. Endast via en betydande utökning av resurserna har banken förutsättningar att fylla denna funktion på ett tillfredsställande sätt. Sverige har tillsammans med övriga nordiska länder aktivt verkat för en betydande allmän kapitalhöjning.

Hittills har riksbanken finansierat de svenska kapitaltillskotten till Världsbanken. Riksbanken är beredd att även denna gång tillskjuta medel för Sveriges deltagande.

Som nämnts ovan, skall 0,3% av tecknat belopp betalas i guld eller US dollar. För Sveriges del innebär detta en betalning om ca USD 2,38 miljoner. Fullmäktige förordar, att denna del erläggs i US dollar liksom vid tidigare kapitalhöjningar. Vidare skall 2,7% av tecknat belopp, eller USD 21,4 miljoner, betalas i svenska kronor. Den svenska valutareserven belastas vid betalningstillfället med hela det inbetalda beloppet, dvs. med drygt 154 miljoner kronor enligt växelkursen vid utgången av augusti månad 1988. I detta sammanhang bör även noteras, att de återinförda reglerna om upprätthållande av värdet på inbetalningar i egen valuta i framtiden kan medföra krav på kompletterande betalningar. Såvitt nu kan bedömas, kommer dessa att bli av relativt obetydlig omfattning.

Fullmäktige förutsätter, att regeringen efter bemyndigande av riksdagen lämnar riksbanken sedvanlig garanti mot förluster som kan uppkomma på den höjda kapitalinsatsen och som fullmäktige inte anser bör belasta riksbanken.

Mot denna bakgrund får fullmäktige i riksbanken hemställa att regeringen av riksdagen utverkar

- bemyndigande för regeringen att höja Sveriges kapitalinsats i Världsbanken med USD 792 571 950 enligt bifogade resolutionsförslag och teckna ifrågavarande andelar,
- bemyndigande för riksbanken att verkställa de utbetalningar som därav föranleds,
- bemyndigande för regeringen att lämna riksbanken garanti för täckning av eventuella förluster som uppkommer på grund av den ökade kapitalinsatsen.

Stockholm som ovan

På fullmäktiges vägnar

Erik Åsbrink

Inger Kindgren

Översättning

Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling Resolution nr 425

1988 års allmänna kapitalhöjning

Enär bankens ursprungliga kapital uppgick till 10 miljarder US dollar av den vikt och finhet, som gällde den 1 juli 1944 (i det följande benämnda 1944 års dollar);

enär styrelsen genom resolutionerna nr 128, 131, 194, 222, 264, 315, 346, 347, 374 och 395 höjt bankens auktoriserade kapital till 78 650 000 000 1944 års dollar;

enär bankens direktion den 14 oktober 1986 beslöt att — med början från och med den 30 juni 1987 och tills de relevanta bestämmelserna i bankens stadga ändrats — tolka orden "US dollar av den vikt och finhet, som gällde den 1 juli 1944" i artikel II, sektion 2 (a) i stadgan att innebära den speciella dragningsrätten (SDR), införd av Internationella valutafonden, såsom SDR var värderad i US dollar omedelbart före införandet av korg-metoden för värdering av SDR den 1 juli 1974, ett värde som är lika med 1,20635 dollar för en SDR;

enär direktionen efter att ha övervägt frågan om en utökning av bankens resurser genom en höjning av dess auktoriserade kapital, dragit slutsatsen att en sådan höjning skulle vara önskvärd och i en rapport daterad den 19 februari 1988 lagt fram ett förslag om en sådan höjning till styrelsen;

enär direktionen i sin rapport till styrelsen daterad den 17 december 1987 uttryckt uppfattningen att medlemmarnas relativa andelsinnehav i banken även i fortsättningen skall återspegla deras ställning i världsekonomin och rekommenderat åtgärder avseende de allvarligaste avvikelserna härvidlag;

enär direktionen föreslagit att varje medlem — med förbehåll för vissa villkor — skall ha rätt att teckna andelar av det nyligen auktoriserade kapitalet i proportion till det totala antalet andelar medlemmen i fråga tecknat och har rätt att teckna, inklusive andelar vissa medlemmar kommer att få rätt att teckna i enlighet med resolutionen kallad "Ökningar av vissa medlemmars andelsteckningar av kapitalet" (Resolution nr 424, i det följande kallad resolutionen om särskild ökning);

enär styrelsen räknar med att under sådana förhållanden medlemmarna inte kommer att använda sin teckningsrätt enligt artikel II, sektion 3 (c) i bankens stadga;

enär direktionen rekommenderat medlemmarna att vidta erforderliga åtgärder för att så tidigt som möjligt teckna de andelar, som de kommer att få rätt att teckna, då denna resolution trätt i kraft;

enär direktionen rekommenderat — med förbehåll för medlemmarnas rätt till godkännande enligt artikel IV, sektion 2 (a) och (b) i stadgan — antagandet av en rättvis princip avseende användningen i bankens utlåning av den andel av andelspriset vid teckningen, som betalas i medlemmens egen valuta enligt denna resolution, för att säkerställa att banken

därigenom i största möjliga utsträckning minskar kostnaderna för sin verksamhet;

Prop. 1988/89:27
Bilaga

beslutar styrelsen härmed följande:

1. Bankens auktoriserade kapital skall ökas med 620 000 andelar med ett nominellt värde på 100 000 US dollar uttryckt i 1944 års dollar.

2. Envar av bankens nedan uppräknade medlemmar äger teckna högst det antal andelar av bankens kapital, som finns angivet vid medlemmens namn, med förbehåll för de villkor som framläggs i paragraf 3 nedan:

Medlem	Högsta antal andelar	Medlem	Högsta antal andelar
Afghanistan	249	Finland	3 756
Algeriet	4 280	Frankrike	30 450
Antigua och Barbuda	228	Förenade Arab-emiraten	1 865
Argentina	7 859	Förenta Staterna	116 262
Australien	10 734	Gabon	601
Bahamas	470	Gambia	238
Bahrain	508	Ghana	704
Bangladesh	2 130	Grekland	868
Barbados	416	Grenada	233
Belgien	12 717	Guatemala	878
Belize	257	Guinea	567
Benin	381	Guinea-Bissau	237
Bhutan	210	Guyana	464
Bolivia	783	Haiti	468
Botswana	285	Honduras	636
Brasilien	10 946	Indien	19 655
Burkina Faso	381	Indonesien	6 757
Burma	1 101	Irak	2 195
Burundi	314	Iran	10 393
Canada	19 655	Irland	2 313
Centralafrikanska Republiken	378	Island	552
Chile	3 041	Israel	2 084
Colombia	2 787	Italien	19 655
Costa Rica	539	Jamaica	1 131
Cypern	641	Japan	41 144
Danmark	4 498	Jordanien	609
Djibouti	245	Jugoslavien	3 782
Dominica	221	Kamerun	748
Dominikanska Republiken	918	Kampuchea	167
Ecuador	1 216	Kap Verde	223
Egypten	3 119	Kenya	1 080
Ekvatorial-Guinea	314	Kina	19 657
Elfenbenskusten	1 104	Kiribati	212
El Salvador	145	Komorererna	220
Etiopien	468	Kongo	407
Fiji	433	Republiken Korea	4 112
Filippinerna	3 003	Kuwait	5 827
		Laos	78
		Lesotho	291

Medlem	Högsta antal andelar	Medlem	Högsta antal andelar
Libanon	540	Saudiarabien	19 655
Liberia	371	Senegal	909
Libyen	3 440	Seychellerna	206
Luxemburg	725	Sierra Leone	315
Madagaskar	624	Singapore	543
Malawi	480	Somalia	432
Malaysia	3 617	Spanien	10 393
Maldiverna	206	Sri Lanka	1 675
Mali	510	Storbritannien	30 450
Malta	471	Sudan	693
Marocko	2 182	Surinam	516
Mauretanien	395	Swaziland	353
Mauritius	545	Sverige	6 570
Mexico	8 251	Sydafrika	5 907
Mocambique	408	Syrien	1 043
Nederländerna	15 578	Tanzania	568
Nepal	425	Tchad	378
Nicaragua	353	Thailand	2 786
Niger	387	Togo	485
Nigeria	5 553	Tongaöarna	217
Norge	4 380	Trinidad och Tobago	1 169
Nya Zeeland	3 175	Tunisien	632
Oman	685	Turkiet	3 238
Pakistan	4 098	Förbundsrepubli- ken Tyskland	31 767
Panama	627	Uganda	482
Papua Nya Guinea	604	Ungern	3 532
Paraguay	539	Uruguay	1 267
Peru	2 339	Vanuatu	257
Polen	4 786	Venezuela	8 934
Portugal	2 396	Vietnam	466
Qatar	857	Västra Samoa	233
Rumänien	3 477	Arabrepubl.Jemen	448
Ruanda	464	Demokratiska Folk- republiken Jemen	718
Saint Christopher och Nevis	215	Zaire	2 120
Saint Lucia	242	Zambia	1 233
Saint Vincent	217	Zimbabwe	1 459
Salomonöarna	225	Österrike	4 854
Sao Tomé och Principe	217		

3. Varje andelsteckning, som auktoriseras enligt paragraf 2 ovan, skall ske på följande villkor:

- priset på tecknad andel skall vara det nominella;
- en medlem kan teckna andelar i omgångar före den 30 september 1993, eller vid ett senare datum som kan beslutas avseende en medlem efter övervägande av en anhållan från ifrågavarande medlem om en ut-

vidgning av perioden för andelsteckning; denna anhållan skall innehålla en plan för de åtgärder medlemmen i fråga avser vidta för att teckna andelarna. Emellertid förutsätts att (i) utvidgning av perioden för andelsteckning avseende en medlem till den 30 september 1994 eller tidigare skall beslutas av presidenten och utvidgning till ett datum senare än 30 september 1994 skall beslutas av direktionen; och (ii) i alla händelser perioden för andelsteckning inte skall utsträckas till senare än 30 september 1995;

c) tecknande medlem skall betala till banken enligt Artikel II, sektion 7 (i) i bankens stadga: (i) guld eller US dollar motsvarande 0,3 % (tre tiondelar av en procent) av tecknade andelars pris vid tecknandet och (ii) ett belopp i dess egen valuta motsvarande 2,7 % (två och sju tiondelar procent) av ovannämnda pris vid tecknandet;

d) banken skall infordra de belopp av andelsteckningarna, som kan förfalla till betalning enligt nämnda Artikel II, sektion 7 (i) och vilka inte behöver inbetalas enligt 3 (c) ovan, endast då detta är nödvändigt för att uppfylla bankens förpliktelser avseende upplånade medel eller av banken garanterade lån; beloppen i fråga får inte användas av banken för utlåning eller administrativa utgifter;

e) innan andelsteckning överhuvudtaget accepteras av banken, skall följande åtgärder ha vidtagits; (i) medlemmen skall ha vidtagit alla åtgärder, som erfordras för att godkänna andelsteckning och skall lämna banken de upplysningar därom, som banken begär, och (ii) medlemmen skall ha fullgjort betalningarna föreskrivna i paragraf 3 (c) ovan; och

f) det maximala antal andelar en medlem skall ha rätt att teckna vid något tillfälle i enlighet med paragraf 2 i denna resolution skall minska till ett antal andelar lika med 78,1823 % (avrundat till närmaste antal andelar) av det totala antal andelar ifrågavarande stat då har tecknat, med undantag av andelar tecknade enligt denna resolution. Emellertid förutsätts att i den utsträckning direktionen inte bemyndigat en medlem uppräknad i tabellen i paragraf 1 i resolutionen om särskild ökning (såsom denna definierats i inledningen till denna resolution) att teckna de andelar, som finns angivna vid dess namn i kolumn (2) av paragraf 1 i ifrågavarande resolution, senast den 30 september 1992, skall denna medlem därefter kunna teckna andelar enligt denna resolution med 78,1823 % av antalet andelar, fastän bemyndigande för andelsteckning enligt resolutionen om särskild ökning ännu ej lämnats (de andelar som tecknas på detta vis, är inkluderade i antalet andelar som finns angivna vid varje medlems namn i tabellen i paragraf 2 i denna resolution).

4. I avsaknad av meddelande erhållet av banken från någon medlem senast den 11 mars 1988, att medlemmen i fråga avser att utöva sin rätt att teckna en proportionell andel av ökningen av kapitalet lika med proportionen av dess tecknade andelar av det hittills auktoriserade totala kapitalet i banken enligt Artikel II, sektion 3 (c) i stadgan, skall medlemmen anses ha avstått från denna rättighet; med förbehåll emellertid för att om ett sådant meddelande erhålls från någon medlem senast nämnda datum, skall bankens sekreterare omgående informera alla andra medlemmar därom, varpå dessa skall ha ytterligare 21 dagar efter ovannämnda datum för att lämna ett meddelande enligt ovan.

5. Utan förfång för dess rätt till godkännande enligt Artikel IV, sektion 2 (a) och (b) i stadgan förväntas varje medlem — med förbehåll för följande bestämmelser — att göra den del av priset för de tecknade andelarna, som betalas i medlemmens egen valuta, tillgänglig för utlåning av banken inom en period av upp till tre år efter teckningen av dessa andelar enligt en plan överenskommen med banken. Direktionen uppmanas utforma och förvalta lämpliga kriterier för att säkra ett rättvist genomförande vad avser medlemmar, som givit sin tillåtelse; häri inkluderas förlängning på upp till ytterligare ett år åt gången för medlemmar, som befinner sig i en krissituation med den påföljden att de inte har en sådan ekonomisk ställning att de kan göra sådana betalningar tillgängliga för banken inom ovan nämnda period och på upp till ytterligare två år vad avser sådana andelar, som tecknats av medlemmar inte senare än tolv månader efter det denna resolution trätt i kraft. Om en medlem vidare samtycker till omvandling av dess andelsbetalning i lokal valuta till andra valutor att användas i bankens låneverksamhet, skall sådant samtycke finnas föreskrivet i dess överenskommelse med banken om användningen av dess valuta. Medlemmar med rätt att låna från IDA förväntas inte samtycka till användningen av lokal valuta i bankens låneverksamhet, med förbehåll emellertid för att en sådan medlem, om den exporterat varor och tjänster finansierade av banken uppgående till totalt mer än USD 20 miljoner till och med den 30 juni 1987, förväntas samtycka till sådan användning inom sex år från andelsteckning.

(Antagen den 27 april 1988)

¹ Algeriet, Bahrain, Botswana, Brasilien, Colombia, Ecuador, Egypten, Etiopien, Indonesien, Kamerun, Republiken Korea, Mexico, Nigeria, Oman, Paraguay, Spanien, Thailand, Turkiet, Arabrepubliken Jemen.

